

TĖVIŠKĖS ALDAI

Nr 30 (1860) 1993 m. rugpjūčio mėn. 10 d.

XXXVIII METAI

Melbourne

MEDINIAI KAREIVELIAI

Kažkas lyg ima vėl kartotis: išeivių požiūriai už ir požiūriai prieš. Tai liečia nuomones, šnekas, straipsnius spaudoje ir konferencijas. To klausimo nebuvo prieš rinkimus Lietuvoje. Šiandien valdžia kita, ir ne visi laimingi, kad ji skirtinga nuo buvusios. Porinkiminiai nusivylimai ir spėliojimai jau seniai įvairiais būdais apšnekėti. Tartum ir nusiraminta, ieškoma dialogo. Bet tik ar iš praeities neiškyla vėl ta pati „apskritojų stalo“ dvasia, dėl kurios nebuvo susikalbėta, ir turbūt su savo nuomonėmis dar ir šiandien nepajudinami sėdi kiekvienas.

Ryšiai su okupuota Lietuva dar taip neseniai buvo vienas opiausių klausimų išeivijoje. Ir tada praktiškai reiškėsi dvi grupės. Daugumos vyresniųjų akyse jaunesnieji veikėjai atrodė per daug „drąsūs“ ir imlūs, įsitikinę, kad kultūrinis okupacijos sąlygotas bendradarbiavimas būtinas ir naudingas abiem pusėm - simbolikų apie nudžiūvusias šakas buvo daug prikaltėta ir prirašyta. Jaunieji į senuosius buvo pratę žiūrėti kaip į užsikirtusius ties 1940-tųjų riba, naivius romantikus, tinkančius dūsauti ir apie tėvynės meilę per iškilmes dainuoti. Šiandien sunkoka būtų įvertinti, kiek jaunesniųjų grupė atnešė naudos Lietuvai bei išeivijai ir kiek senesnieji savo užsispyrimu pakenkė bendriems reikalams. Galima tik prileisti, kad abiejose pusėse buvo ir tiesos, ir nevaržomo mandrapypkiavimo. Turbūt nuomonių pasidalinimuose neišvengiama. Gal tik kiek blogiau - tai polinkiai skirstyti įvairiaamžius, kaip kam atrodė, į išmanančius ir neišmanančius. To skirstymo antspaudai, persivertę per Kovo 11-tąją, pastebimi dar ir šiandien, nors jau frontas pralaužtas, jaučiasi laisvas ir

KAUNO ROTUŠĖ

neliečiamas, kad kas nors kėsintųsi jį kabinti ant svertų.

Dabartinė Lietuvos būklė, vadinama nepriklausomybės įtvirtinimu, kai kurių aiškintojų nusakoma dvejopai: kova dėl valdžios ar kova dėl Lietuvos ateities. Pirmoji prielaida tegali liesti atstatytoje valstybėje gyvenančius, antroji - visus, taigi ir išeiviją. Tačiau daugelyje atvejų krašto ateitis priklauso nuo vienokių ar kitokių valdžios ėjimų. Tuo būdu, rūpinantis tautos ateitimi, neišvengiamai paliečiama ir valdžia. Užtat jau vien dėl to turėtų būti suprantama ir nesmerkama daugumos išeivių laikysena atžvilgiu valdžios, kurios sudėtis nepriimtina. Nepaslaptis, kad nusivylimas dabartine valdžia ir Lietuvoje didėja, nes „magiškoji lazdelė“ neveikia. Grupuojasi naujos politinės jėgos. Tikriausiai ir jos bus kada nors išbandytos. Ir kai keliamas klausimas, kokios Lietuvos mes norime, klaidinga yra

atsiriboti ir laukti, kol aprims viršūnės, suradusios bent daugumą patenkinančius receptus. Kalbant apie Lietuvos ateitį, atsakymas, rodos, tik vienas aiškėja: Lietuva bus tokia, kokie būsimės mes patys, ir tai dabar, ne po šimto metų. Todėl pasirūpinimas, kad patys būtume atitinkamai geri, turėtų iškilti pirmaujančiu reikalu. Nesunku pastebėti, kaip visuomenė darosi vis panašesnė į „medinius kareivėlius“, kuriuos kas kaip nori kilnoja, stumdo. Atsimintina: neužtenka egzistuoti - reikia dalyvauti. Reikia pratintis galvoti, kad tik veikli visuomenė gali sudaryti ir geresnę valdžią. Pasyvumas siekiant demokratijos ir visokeriopos gerovės yra didžiausias kenkėjas. Jei kada jis ir buvo pateisinamas, tai šiandien - jokių būdu. Nusivylimas valdžia nereiškia, kad jos visai nereikia. Nusivylimas turi iššaukti ryžtą, ką tik galima, taisyti, gerinti. C.S. „T.2“

Turėjo laviruoti. Mokėti, kaip jis pats pakartotinai prisipažino, neišvengiamą duoklę komunistinei Vilniaus ir Maskvos valdžiai, neinant į kompromisus principuose. Prisiėmė Berlyno Taikos Konferencijos vicepirmininko pareigas. Ši institucija tarnavo Kremliaus politinei propagandai Vakarų Europoje. Buvo sąmoningas, kad pasitarnauja Maskvai. Bet tai davė jam vienintelę galimybę pasiekti Vakarų: pakvėpuoti laisvo gyvenimo oru, ir per asmeniškų susitikimus šį tą pasakyti apie tikrą padėtį Lietuvoje. Noriu pabrėžti, kad kun. V. Butkus, kai atvykdavo į Romą, visada apsisistodavo Kolegijoje. Tuo tarpu valdytojai ir vyskupai, kol priklausė nuo Maskvos, niekad neapsistodavo Kolegijoje. Vienas net viena proga pareiškė Vatikano vyresniesiems, tardamas: „Apsistoti mums Kolegijoje! - Verčiau pragare!“ Šitai man kėlė abejonę, ar tikrai valdžios buvo draudžiama apsisistoti Kolegijoje. Kartą kun. V. Butkų klausiau, kai jis atvyko ir prašėsi priimamas Kolegijoje, ar nebijąs, kad nusikals vadžiai? Atsakė, kad niekas jam nedraudė apsisistoti Kolegijoje.

Seminarijai kun. V. Butkus sėkmingai anose sąlygose vadovavo. Pavyko palaipsniui padidinti klierikų skaičių: nuo 25 klierikų pradžioje ilgainiui išgavo laipsninį padidinimą, pasiekiant net šimtinį skaičių. Išleido nemažą skaičių kunigų. Kas mane stebina, kad neturint laisvo pasirinkimo gerų kandidatų, ir turint vadovybę ir profesūrą ne pačią rinktinę, paruošė ir išleido gerų net heroiškų kunigų. Nukunigėjusių ir apgailėtino elgesio kunigų nuošimtis Lietuvoje yra labai mažas lyginant su padėtimi Vakarų pasaulyje. Šitai aš lačiau ir lačiau aiškiu Dievo Apvaizdos įsikišimu.

Kun. Butkumi Maskvos agentai - lietuviai ar rusai - gąsdino Lietuvoje valdytojus ir vyskupus. O užsienyje jį kompromitavo ir šmeižė. Juo pasinaudojo politinei propagandai Vakaruose. O krašte jo nenorėjo matyti vyskupu. Greičiausiai žinojo, kad jis nebus lengvai disponuojamas ganytojas. Užsienyje daug kas pikta kalbėjo prieš jį, kad jis dažnai lankydavosi Berlyno Taikos Konferencijos uždaviniais, ir kaip kunigas turėjo priėjimų prie hierarchų. Buvau ir aš pakartotinai atsiklaustas apie jį ir apie jo kelionių tikslus. Aišku, pasitarnaudavo Maskvos propagandai. Bet buvau tikras, kad yra ištikimas kunigas ir tarnauja, kaip anose sąlygose buvo įmanoma, Bažnyčiai. Turėjo tačiau kentėti dėl įvairių skleidžiamų kompromituojančių gandų krašte ir užsienyje. Netapo nei vyskupu, net nei monsinjoru. Nežinau, ar jis to troško. Liko neįvertintas žmonių. Paveskime dabar Dievui, kad jis jį vertintų pagal jo gyvenimą ir darbus. Jau amžinybėje. Bet lieka gyvas kaip asmenybė Lietuvos Bažnyčios istorijoje.

Prelatas Ladas Tulaba

A.A. KUN. DR. VIKTORAS BUTKUS (1923-1993)

Nelauktai Kaune š.m. liepos 14 d. mirė kun.dr. Viktoras Butkus. Tai Asmenybė, kuri palieka Lietuvos Bažnyčios istorijoje žymius pėdsakus. Gimė 1923 sausio 18 d. Garliavos parapijoje. Mokėsi Jėzuitų gimnazijoje. Vėliau Vilkaiviškio ir Kauno seminarijose. Išventintas kunigu 1945 rugsėjo 15 d. Keturiolika metų dirbo pastoracinį darbą įvairiose Vilkaiviškio vyskupijos parapijose. Kai šv. Sostas patarė bandyti kviešti į Kolegiją aukštesnėms studijoms iš Lietuvos bent porą parinktų kunigų, Kauno ir Vilkaiviškio vyskupijų tuometinis

valdytojas kan. J. Stankevičius 1959 metų rudenį atsiuntė į Kolegiją kun. V. Butkų ir kun. R. Krikščiūną. Zinojome gerai, kad abu mūsų studentai buvo parinkti ir atsiųsti su Maskvos žinia. Todėl pasikviečiau pirmą atvykimo dieną ir pasakiau, kad yra atsiųsti studijoms, todėl turi ir pasižvesti, o ne užsiimti kokiais politiniais klausimais.

Kun. V. Butkus buvo korektiškas. Jį vertinau ir kaip kunigą ir kaip studentą. Buvo didelių gabumų. Studijas baigė per du metus gaudamas teologijos daktaro laipsnį aukščiausiu

įvertinimu.

Grįžus po studijų į Lietuvą, 1962 metų rudenį buvo paskirtas seminarijos rektoriumi. Siose pareigose pasiliko beveik 20 metų. Rektoriavo labai sunkiose krašto gyvenimo sąlygose. Iš vienos pusės pastangos mokyti, auklėti ir paruošti kiek galima didesnį skaičių gerų kunigų. Iš kitos pusės, palaikyti santykius su komunistine valdžia, kurie siekė priešingų tikslų, t.y. slopinti Bažnyčios apaštalinę veiklą mažinant kunigų skaičių: siekiant infiltruoti į seminariją netinkamų kandidatų; keliant tarp kunigų nesusipratimus bei nedarną.

Prezidento pavedimu, Taline lankėsi atsakingų užsienio politikos pareigūnų delegacija, perdavusi prezidento poziciją dėl Estijos užsieniečių statuso įstatymo. Perduotame tekste sakoma: „mes prieš bet kokį spaudimo naudojimą Estijai.“

Patvirtinta Popiežiaus vizito emblema

Popiežiaus apsilankymo Lietuvoje komiteto skelbtą Jono Pauliaus II vizito emblemos konkursą laimėjo kaunietė Jūratė Cepaitė.

Jos siūlomame Jono Pauliaus II vizito Lietuvoje projekte pavaizduotas mėlynas Žemės rutulys, kurio viršuje įrašyti žodžiai „Liudykime Kristų!“, o centre - geltonas Lietuvos žemėlapis. Į jį leidžiasi baltas paukštis, simbolizuojantis Šv. Dvasią. Kita šio simbolio reikšmė - taika. Paukštis neša kryžių - svarbiausią krikščionių tikėjimo ženklą, primenantį Kristaus auką dėl žmonijos išganymo. Nuo kryžiaus žemyn tiesiasi baltas ruožas, apibrėžtas trimis spinduliais. Tai - Šv. Dvasios dovanos: tikėjimas, meilė, viltis. Apačioje parašyta: „Lietuva - 93“. Baltas kaspinas su įrašytu Popiežiaus vardu abipus Lietuvos žemėlapio apjuosia Žemės rutulį ir ženklina Šv. Tėvo misiją - pasaulio tikinčiuosius krikščionis jungti į visuotinę Bažnyčią. ELTA

paklaustas, ar neketina aplankyti Sovietų Sąjungą - atsakė, jog neturi jokio intereso vykti į Maskvą; norėtų ir turėtų intereso kaip Bažnyčios vadovas aplankyti pastoraciniais motyvais katalikišką Lietuvą.

Ir va laikas atėjo. Lietuva jau savarankiška. Į ją atvykti jau galima vykti ne per Maskvą, o tiesiai į Vilnių. Todėl noriai apsispręsta ir rengiamasi vykti.

Kelionei į Lietuvą Jo Šventenybė kruopščiai rengiasi. Programa nustatyta. Kalbos paruoštos. O jų bus keliolika. Didelė dalis parašyta ir bus pasakyta lietuvių kalba. Jas, kaip šiomis dienomis pasakė Vatikano spaudos šefas Navarro, Kristaus Vietininkas pasiėmė su savim vykdamas į kalnus trumpam poilsiui, kad studijuotų ir tobulintų lietuvių kalbos pažinimą.

Sekmadienį liepos 11 d. Jo Šventenybė atlaikė šv. Mišias San Stafano di Cadore. Po pamaldų lydymas Belluno vyskupo pakilo aukštyn dar į kalnus į Castalta miestelį, kur klebonijoje buvo paruošti pietūs. Į čia atėjo ir keli žurnalistas. Tikėjosi, gal atsiras proga prieti prie popiežiaus ir išgirsti kokį pareiškimą spaudai. Proga atsirado. Priėjo prie šv. Tėvo. Užsimezgė kalba. Ji užsimezgė pradėjus kalbėti apie Lietuvą. Visų pirma pareiškė Jo Šventenybė, kad poilsio dienos, ypač kalnuose, yra gaivinamos. Atsakė į klausimą, kad vyks į Denver, JAV, bet taip pat į Lietuvą. Cituoju pažodžiui Jono Pauliaus II žodžius apie kelionę į Lietuvą: „A, ši kelionė man yra jaudinanti. Tiek metų apie ją svajoju. Nors niekad nesu buvęs, Lietuva tam tikra prasme turi dalį mano istorijoje: istorija tautų, istorija Bažnyčios, istorija Katalikų Bažnyčios; paskutinė Europos Katalikų Bažnyčios atrama. Tauta, kuri tiek kentėjo. Tikimės, kad...(neturės toliau kentėti šių žodžių nepasakė, bet gavosi įspūdis, jog tai norėjo pasakyti LT). Jau anksčiau būčiau norėjęs nuvykti, ypač kai buvo švenčiama krikščionybės - Krikšto sukaktis 1986 metais, bet nebuvo galima. Dabar gi- taip yra galima. Tai tauta su didele istorija. Užtenka tik prisiminti, kad jos kalba yra ta, kuri stovi arčiausiai prie sanskrito. Tai rodo, kad yra aukštos kultūros ir labai sena tauta, sava kalba einanti

per šimtmečių šimtmečius.“

Toliau dar kalbėjo apie savo apaštališkas keliones, pradedant nuo Meksikos. Pabaigoje gi pasisakė dėl karo, vykstančio buvusioje Jugoslavijoje.

Pažymėtina, kad kelionė į Pabaltijį Jo šventenybei yra svarbiausia kelionė į Lietuvą. Apie Latviją ir Estiją šia proga visai neužsiminė.

Kai šv. Tėvas taip laukia ir taip kruopščiai rengiasi kelionei į Lietuvą, tai ir Lietuva iš savo pusės turi ruošti ir daryti visa, kad tinkamai sutiktų, priimtų ir pagerbtų Kristaus Vietininką. Bet jis laukia ne tik išorinių iškilnių bei susitikimų, o dvasinio atsinaujinimo, tikro psiroidymo ne tik žmonių, bet pirmoje eilėje Dievo akivaizdoje, kad Lietuva tikrai yra giliai tikinti katalikiška tauta.

Dzūkai ir grikliai

Į Dzūkijos laukus grįžta tradicinė šių smėlingų žemių kultūra - grikliai, nepelnytai užmiršti pastaraisiais metais.

Varėnos rajone šiais metais grikliais užsėta apie 150 hektarų. Didžiausi jų plotai - po 20 ir daugiau hektarų - bręsta Krivilių, Dainavos, Ginių, Vydenių žemės ūkio bendrovių, Perlojos bandymų stoties laukuose. Po 2-3 hektarus grikių augina ir kai kurie ūkininkai. Varėnos valstybinėje grūdų perdirbimo įmonėje baigiamas statyti grikių kruopų cechas.

-Be abejo, to grikių derliaus, kurį šiemet sudoros Dzūkijos žemdirbiai, bus per mažą garantuoti nepertarukiamą cecho įrenginių darbą, - sako įmonės direktorius Petras Jazukevičius. -Jau dabar šis cechas pajėgus per pamainą pagaminti 3 tonas šio dietinio produkto. Jeigu pakankamai apsirūpintume žaliava, dar šį rudenį galėtume pagaminti kruopų dvigubai daugiau.

Ceche per metus galima bus perdirbti 5,5 tūkstančio tonų grikių. Pradžioje trūkstantį grikių teks nusipirkti Ukrainoje, Moldovoje. Tačiau geriausia išeitis - jau kitais metais gerokai išplėsti grikių plotus Lietuvoje. ELTA

Suomijos sostinės Helsinkio vadinamoji Piliečių Asamblėja, taip pat Italijos Pax Christi sąjūdis ir Italijos krikščioniškų profesinių sąjungų asociacija rugpjūčio 4-14 dienomis rengia taikos žygį į Sarajevą. Žygio dalyviai eisena pradės Splite, Chorvatijoje rugpjūčio 2-ąją; per dvi dienas tikisi pasiekti Sarajevą. Bosnijos - Hercegovinos sostinėje žygio dalyviai ketina pasilikti 10 dienų, iki Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventės -Zolinės. Šia eisena bus liudijamas Europos gyventojų solidarumas apsiaustyje gyvenantiems žmonėms ir kartu reikalaujama, kad Vakarų kraštų vyriausybės ryžtingiau angažuotųsi į Balkanų taikingą sprendimą.

Kartu su suomiais ir italais, žygyje dalyvaus ir ispanai, prancūzai, britai, austrai ir amerikiečiai, daugiausia jaunimas.

Published by E. Šidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

LIETUVOJE

Kariuomenė ir visuomenė. Gegužės 30 d. Kaune buvo atgaivinta prieškaryje turėta kariuomenės ir visuomenės suartėjimo šventė. Kauniečiai paminėjo 1863 m. sukilimo 130-tąsias metines ir dabartinės Lietuvos krašto apsaugos ministerijos atsikūrimą prieš trejus metus. Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai, veteranai, naujieji kariai ir šauliai dalyvavo žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbime. Jų atstovai gėlių vainikais ir puokštėmis papuošė nežinomo kario kapą Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Tą dieną kauniečiams grojo dūdų orkestrai, buvo surengtas karinės technikos paradas.

Lietuva - tiltas tarp Rytų ir Vakarų - per interviu ITAR TASS korespondentui pareiškė A. Brazauskas. Todėl „stengsimės subalansuoti Lietuvoje susieinančius Rytų ir Vakarų interesus, pasiekti jų pusiausvyrą, kartu neprarasdami savarankiško sprendimo galimybės, išsaugdami pasirinkimo teisę“. Apie santykius su Rusija: „nematau jokių rimtų objektyvių priežasčių, kurios kliudytų Lietuvai pasirašyti tarpvalstybines geros kaimynystės ir bendradarbiavimo sutartis su Rusijos federacija, Lenkija, Gudija.“

Lietuvos parlamentarai Helsinkyje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos sesijoje. Joje dalyvavo K. Bobelis, seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas, J. Karosas, komiteto narys, LDDP frakcijos seniūnas. Sesijoje kelti ir aktualiausi Baltijos valstybių reikalai - Rusijos armijos išvedimas. Jie įrašyti į JAV delegacijos pasiūlytą rezoliuciją.

Vyriausybės šimtadienis. K. Prunskienės vyriausybė gyvavo 306 dienas, A. Šimėno - 3, G. Vagnoriaus - 552, A. Abišalos - 135, B. Lubio, ėjusio pareigas laikinai, - 98 dienas. Šimtadienio pranešime skelbiama: jeigu „ženkliai krenta prekių ir paslaugų kainų augimo tempai“, „mažėja ir gamintojų parduotos pramonės produkcijos kainų didėjimo mastai: nuo 21,5 proc. šių metų balandį iki 1,7 proc. birželio mėn.“, „drauge didėja vidutinis darbo užmokestis - nuo 115 Lt balandžio mėn. iki 131 Lt birželio mėn.“ Apsilankymas „Sukurtas tolesnio ūkio stabilizavimo, ekonominių reformų tęstinumo pagrindas“, vyriausybė stengiasi sudaryti palankesnes sąlygas verslui plėtoti, imasi priemonių prieš nusikalstamumą ir t.t.

1993-ieji paskelbti Lietuvos žydų genocido metais. Jiems pažymėti prezidento dekretu sudaryta valstybinė komisija (pirmininkas C. Juršėnas), numatyta renginių. Jau atidengtas paminklas Subačiaus gatvėje, čia nužudytiems 400 žydams atminti. (Paminklo architektas vilnietis L. Kaslanas, pastatytas jis I. Epšteino iniciatyva, JAV ir Izraelio žydų aukomis). Žydų valstybiniame muziejuje atidaryta senojo žydų liaudies meno, o taip pat Jakovo Bunkos medžio skulptūrų jubiliejinė paroda. Į atidarymą atsilankė A. Sleževičius, užsienio diplomatai, Vilniaus vyriausiasis rabinas.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Kun. dr. Pranas Dauknys po sėkmingos širdies operacijos gerai jaučiasi. Pirmadienį, rugpjūčio mėn. 2 dieną buvo perkeltas į labai gerą privačią ligoninę, kur išbus mažiausiai pora, o gal ir daugiau savaičių. Ši ligoninė yra skirta specialiai fizio-terapijai, specialiai fizinei mankštai po didesnių operacijų. Ligoninės adresas: „Cedar Court“ Physical Rehabilitation Private Hospital, 370 Burke Rd., Glen Iris, Vic. tel. 809-2444.

Kunigas Pranas siunčia kuo geriausius linkėjimus visiems Melbourno ir Geelongo parapijiečiams ir tikisi greitai visus vėl pamatyti. Dabartiniu metu jį pavaduoja kun. Juozas Petrauskas.

Onutė Binkienė „Tėviškės Aidams“ paaukojo \$100 savo neseniai mirusio vyro Prano atminimui. ALK Federacijos

Aukos ALF

\$40 J. Balčiūnas (1670) Vic., A.A. Kosto Matukevičiaus ir A.A. Vytauto Kunčiūno atminimui.

Gauta per mūsų įgaliotinį Geelonge A. Obeliūną: A.A. Aleksui Povilaičiui mirus, vietoj gėlių: po \$10 J. Manikauskas (345) ir O. Šrederis (375), \$5 A. Obeliūnas (1030).

Nuoširdi padėka už aukas.

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdininkas

ALB Krašto Valdybos ir Komiteto Parama Lietuvai pranešimas

Organizuojant siuntas į Lietuvą, bandoma iš susidariusio mažo pelno padėti siuntėjams, kurie siunčia paramą ne privatiems asmenims, bet labdaros, švietimo organizacijoms ar institucijoms.

Kadangi pelno susidaro nedidelė suma, todėl tenka riboti tokių siuntų skaičių.

ALB Krašto valdyba ir Komitetas Parama Lietuvai priėmė nuostatus, kuriais bus vadovaujama teikiant paramą.

1. Rems organizacijų ir pavienių asmenų siuntas, kurios yra siunčiamos Komiteto Parama Lietuvai konteineriuose labdaros ir kitoms institucijoms. Siuntiniai, adresuoti privatiems asmenims, privalo būti pilnai apmokami siuntėjo.

valdyba širdingai jai dėkoja.

Lietuvių Katalikių Moterų draugijos metinės šventės šv. Mišios bus atnašaujamos š.m. rugpjūčio mėn. 14 dieną, šeštadienį, Melbourno Lietuvių Namų Lietuvos Kankinių koplyčioje, 2 val. po pietų. Po mišių įvyks bendra vakarienė. Visos draugijos narės su jų vyrais prašomos ir kviečiamos šioje šventėje dalyvauti. Apie dalyvavimą prašome pranešti Halinai Statkuvieni tel. 819 1434 arba Vidai Vaitiekūnienei, tel. 379 2325 iki š.m. rugpjūčio mėn. 10 dienos, antradienio.

MKLM D-jos valdyba

A.†A. Aleksandras Grušauskas. Po trumpo ligos jis mirė liepos 27 d. Rožančius buvo kalbamas Tobin koplyčioje Melbourn. Laidotuvių šv. Mišias kun. S. Gaidelis, S.J. aukojo šv. M. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje liepos 30 d. ir palydėjo į Fawkner kapines.

Aleksandrą Grušauską laidojant šv. Mišioms dar aukojo Elena Augaitienė, Ignas Stankus, B.O. Vitkauskas, su šeima, Petras Grušauskas su šeima, Aldona Baikauskienė užprašė tris Mišias, V. Sukevičius, Elzbieta Bonacci su šeima, Phillis Bennett šeimos draugai.

Aukos „Tėviškės Aidams“

Liepos mėn.

\$100 Ona Binkienė, vyro Prano Binkaus atminimui, \$50 Lir E. Silai, motinos ir uošvienės Julijos Kesminienės atminimui, po \$20 Sale Seniūnija, vietoj gėlių, mirus K. Matukevičiui, T. Kesminas, žmonos Julijos atminimui, A. Ročius, Helena Jurgens, \$10 B. Steckis, \$5 V. Palavikas

2. Pirmenybė teikiama siuntoms, adresuotoms į Lietuvos provincijas, kurios mažai gauna paramos iš didžiųjų Lietuvos centrų.

3. Siuntėjai, norintys gauti paramą, privalo kreiptis į Komitetą Parama Lietuvai ir tartis dėl norimos persiųsti siuntos. Esant didesniai skaičiui remiamų siuntų, tik daliai bus įmanoma suteikti paramą.

4. Komitetas Parama Lietuvai apmoka išlaidas pervežant siuntas iš Australijos į Lietuvą. Siuntėjas apmoka už siuntų pristatymą į prvežimo agento sandėlius Australijoje.

5. Organizacijoms ar pavieniems asmenims, kurie patys sudaro konteinerius, parama neteikiama.

ALB Krašto Valdyba
Komitetas Parama Lietuvai

A.†A. Julijai Kesminienei

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą Tada, sūnų Antaną, dukras Emiliją ir Juliją ir jų šeimas.

Melbourno Parapijos Choras

A.†A. Pranui Šimkui

mirus, jo žmoną Eugeniją, sūnų Algį, Australijos Lietuvių fondo pirmininką su šeima, dukrą Lidiją su šeima, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame.

Australijos Lietuvių Fondo Valdyba

Posėdžiavo ALK Federacijos Valdyba

Š.m. liepos 19 d. ALK F-jos valdyba susirinko į Parapijos namus posėdžiui. Dalyvavo visi valdybos nariai. Posėdį pradėjo malda ALK F-jos dvasios vadas kun.dr. P. Dauknys. Valdybos sekretorė Aldona Vyšniauskienė perskaitė praėjusio posėdžio protokolą, kurį valdyba priėmė be pataisų. ALK F-jos valdybos pirmininkas E. Sidlauskas valdybos vardu išreiškė padėką Federacijos dvasios vadui kun.dr. P. Daukniui už visokiariopą paramą valdybos sunkiose dienose, leidžiant ir administruojant katalikiškuosius „Tėviškus Aidus“, susirgus buvusiam laikraščio redaktoriui p. K. Mioldažiui; Kun.dr. P. Dauknys, pats būdamas silpnos sveikatos (šiuo laiku ilsisi

ligoninėje po sunkios operacijos,) savo nenuilstamu ryžtu viską sutvarkė taip, kad „Tėviškės Aidų“ leidimas nesustojo.

Federacijos valdybos pirmininkas visos valdybos vardu išreiškė širdingą padėką perėmusiam laikraščio redagavimą Valentinui Čižauskui, kuris irgi nebūdamas labai geros sveikatos, sutiko laikinai perimti „Tėviškės Aidų“ redagavimą, kol bus surastas naujas redaktorius. Per visą tą laiką Valentinus stipriu ryžtu ir kaip sugebėdamas sąžiningai ir sėkmingai redagavo „Tėviškės Aidus“. Už visa tai jam dėkinga ne tik ALK Federacija, bet taip pat ir „Tėviškės Aidų“ skaitytojai. Ilgiausių metų tau, Valentinai!

Baigiantis posėdžiui, Federacijos valdyba išreiškė padėką ilgus metus buvusiam „Tėviškės Aidų“ redaktoriui p. K. Mioldažiui, linkėdama jam geros sveikatos, ramybės ir ilgų poilsingų metų.

Naujai „Tėviškės Aidų“ redaktorei p. Aurelijai Sadauskieni linkime sėkmės naujame ir kilniame redakcijos darbe.

ALK F-jos Valdyba

A.†A. ALEKSANDRAS GRUŠAUSKAS

Aleksandras Grušauskas po trumpo ligos mirė liepos 27 d. Neįprastai gražiai laidotuvių apeigas atliko kun. S. Gaidelis. Bažnyčioje perskaitė velionio biografiją, o prie kapo įspūdingai sugiedojo lotynišką giesmę. Grįžus iš kapinių, šermenys buvo suruoštos Lietuvių Namų svetainėje.

Aleksandras buvo gimęs 1922 metais sausio mėn. 11 dieną Venskų kaime, Zemaičių Naumiesčio valsčiuje Tauragės apskrityje. Lietuvoje velionis lankė gimnaziją, o karo metu jis kartu su tėvais pasitraukė į Vokietiją.

Į Australiją Aleksandras atvyko 1948 metais, kur dirbo įvairiose darbovietėse. Velionis buvo ramaus, malonaus būdo žmogus ir paskutiniu laiku gyveno vienas. Priklausė lietuvių pensininkų sąjungai ir dažnai būdavo susirinkimuose.

Giliame liūdesyje liko sesuo Elena Augaitienė, velionio brolio vaikai Petras ir Eduardas, pusbroliai: Povilas, Petras ir kiti pusbroliai, artimieji ir draugai.

Ilsėkis Viešpaties Ramybėje

P. Baltutis

PADEKA

Po sunkios ligos mirus mano mylimai žmonai Julijai Kesminienei, reiškiu didelę padėką kun.dr. Pr. Daukniui, suteikusiam paskutinius šv. Sakramentus, Father Barker pravedus Rožinį, atlikus gedulingas pamaldas ir palydėjus į amžino poilsio vietą.

Dėkoju antkei Onutei su Shane, suorganizavusiems laidotuves ir paruošusiems šermenis. Juozui ir Aldonai Kairiams, suorganizavusiems Rožinį ir visiems Morningtono, Melbourno ir apylinkių lietuviams taip gausiai dalyvavusiems. Eglutei ir Viktorui Kairiams, daug prisidėjusiems ir pagelbėjusiems. Sūnui Antanui ir marčiai Audronei Kesminams už paramą ir glaudų užjautimą mano sunkioje valandoje. Izidoriumi ir Pranutei Bakšiams už užuojautą ir puošnų vainiką. Morningtono, Melbourno ir Geelongo lietuviams už užuojautas, gėles ir vainikus. Širdingai dėkoju visai mano šeimai bei giminei.

Tadas Kesminas

PADEKA

Taip staiga ir netikėtai iškeliavus į Amžinybę mano mylimam vyrui Vytautui, norėčiau mano vardu išreikšti širdingą padėką kun. dr. P. Daukniui už suteiktus šv. sakramentus, pravestą rožančių, mišias St. Mary's bažnyčioje, ir palydėjusiam į amžino poilsio vietą. B. Kymantienei už solo giesmes bažnyčioje, socialinės globos moterų draugijai už suruoštus šermenų pietus. Lieku dėkinga visiems draugams, pažįstamiems, užjautusiems gėlemis, laiškais, aukojusiems šv. mišioms ir taip gausiai dalyvavusiems laidotuvėse. Visų jūsų dalyvavimas man parodė, kad savo liūdesyje esu ne viena. Ačiū.

Genė Kunčiūnas

Tėvas ir dukra kaltinami nužudę keturis žmones Ko mes bijome?

Lietuvos Aukščiausiajame Teisme pradėta nagrinėti baudžiamoji byla, kurioje tėvas ir dukra - Valentinas Laskys bei Renata Laskytė kaltinami, jog 1991 m., be kitų nusikaltimų, siekdami apiplėšti, nužudė keturis žmones.

Keturiasdešimtmetis V. Laskys iki šiol buvo teistas penkis kartus. Paskutinį kartą, 1985 m., už plėšimą ir atvirą vagystę buvo įkalintas dvylikai metų, tačiau po kelerių metų amnestuotas ir paleistas į laisvę.

R. Laskytei dar tik 22, tačiau ir ji jau buvo dukart teista.

1991 m. sausio mėnesį išėjęs į laisvę, V. Laskys kurį laiką gyveno Kaune, viešbutyje. Vėliau pradėjo važinėti po Lietuvą, buvusias SSRS respublikas. Pradžioje vienas, vėliau kartu su dukra apiplėšinėjo, žudė vienkiemiuose gyvenančius senus žmones.

Persikaitoje 54 puslapių kaltinamojoje išvadoje teigiama, kad pirmąjį nusikaltimą išėjęs į laisvę V. Laskys padarė 1991 m. vasario mėnesį. Atvykęs į nuošalų Panevėžio rajono kaimą, apsigyveno palapinėje. Apsivalgęs po apylinkės, užėjo į V. Lupeikytės viekiemį. Ją pasmaugė, pagrobė name buvusius vertingesnius daiktus, pinigus.

Gegužės mėnesį, kaip pats sakosi, atvyko į Utenos rajono Vilučių kaimą pas savo draugą Vanagą, bet šis po kurio laiko jį išprašė. Tada V. Laskys, pasiskolinęs kirvį, pasisiūlė netoliese vienkiemyje gyvenusiai senutei L. Masalauskienei paskaldyti malkų. Kadangi senutė nesumokėjusi už darbą kiek šis norėjęs, ją taip pat pasmaugė. Nužudęs pasiėmė vertingesnius daiktus ir išvažiavo.

Trečioji žmogžudystė įvykdėta rugsėjo mėnesį Raseinių rajono Vizbarių kaime. Kartu su dukra atvykęs pas pažįstamą iš vaikystės P. Jankūniene, paprašė užkandos, pradėjo gerti. Vėliau, išsitraukęs peilį, pareikalavo pinigų. Kelių dešimčių, kurias atnešė sesutė, buvo maža. Prismaugęs ją, ėmė kambaryje ieškoti vertingesnių daiktų. Pastebėjęs, kad auka bando keltis, pasmaugė ją skarele. Tuo metu kitame kambaryje vertybių ieškojo jo dukra...

Spalio mėnesį Palemonė tėvas su dukra ant suoliuko gėrė vyną. Pamatę, kad iš netoliese esančio namo kiemo išvažiavo vyriškis, nutarė šį namą apiplėšti. Kieme sutiktą namo savininę M.

Rašo Arvydas Lekavičius

Pavydiene mušė, grasino nužudyti, dukra, išdaužusi langą, dar smogė į veidą stiklo šuke. Įėję į vidų, išsinešė ten buvusius vertingiausias daiktus.

Paskutinį nusikaltimą tėvas ir duktė padarė Baltarusijoje, nuošaliame Minsko srities kaime. Kelis kartus užėjo į vienkiemį. Prašė vandens. Kai namo savininkas A. Kušalis liko vienas, įsibrovė į vidų. V. Laskys užmetė

senukui ant kaklo kilpą ir, pritempęs jį prie lovos galo, pasmaugė.

Be to, abu jie kaltinami įvykdę dar penkis sunkius nusikaltimus.

Teisme V. Laskys prisipažino padaręs visus kaltinamojoje išvadoje išvardytus nusikaltimus, išskyrus žmogžudystę Panevėžio rajone.

Prisipažino ir jo dukra. Ji neigė tik Baltarusijos epizodą.

Teismas tęsia darbą.

„L.R.“

Lietus gaisro negesina

Rašo Arvydas Lekavičius

Liepos 8-12 d. Vidaus reikalų ministerijos priešgaisrinės apsaugos departamento operatyvinėje informacijoje užfiksuotas 51 gaisras. Jų metu vienas žmogus žuvo, šeši traumuoti. Liepos 10 d. po pietų gaisras įsilipnojo Šiaulių rajono Rekyvos durpyne. Viena iš versijų - ši gaisrą sukėlė gausiai durpyne vaikščioję uogautojai ir grybautojai. Bendras Rekyvos durpyno plotas - apie 500 hektarų, gaisras atskirais židiniai išsiplėtė iki 250 hektarų plote. Užsidedę ir karavanai - apdorotų, eksportui paruoštų durpių kūgiai. Liepos 11 d. iš viso degė 30 tokių karavanų.

Smulkus lietus tik trukdo gesinti gaisrą - šiaip klampūs durpyno plotai tapo visai nepravažiuojami. Gesinti gaisrą į įvykio vietą sutrauktos penkių rajonų bei Vilniaus gaisrinių pajėgos, traktoriai, ekskavatoriai prisideda ir durpyno šeiminkai - Rekybos durpių įmonė, padeda miško urėdijos darbininkai bei „Geležinio vilko“ kariai.

Siuo metu gaisras pačiame durpyne bei septyniuose karavanuose jau užgesintas, tačiau smilksta dar 23 karavanai. Jų gesinimas ypatingas. Į kūgius sukrautos apdorotos durpės buldozeriais stumiamos į šalia iškastus griovius, o ant jų stipriomis čiurkšlėmis gaisrininkai lieja vandenį. Tačiau vanduo ir sukelia daugiausia problemų. Iki netoliese esančio ežero nei mašinos, nei traktoriai neprivažiuoja, o kitas vandens telkinys - už keturių kilometrų. Tad vanduo cisternomis gabenamas traukiniais, o paskui perpumpuojamas į traktorius su cisteronomis bei gaisrininkų mašinas.

Net penki gaisrai kilo dėl vaikų nerūpestingumo. Radviliškio

rajone, Baisogaloje, sudegė J. Vasiliausko gyvenančiojo namo stogas bei antras aukštas. Seimininko vaikai paliko antrame aukšte įjungtą šviestuvą, o patys nuėjo apačion žiūrėti televizoriaus.

Gaisras kilo nuo šviestuvo. Labai greitai buvo pranešta ugniagesiams, ir šie, atvykę keturiomis mašinomis, spėjo išgelbėti pirmąjį namo aukštą. Nuostoliai - 10,000 litų.

Liepos 12 į autoavarijos vietą Kaune, kur susidūrė automobiliai „Opel Omega“ ir „Ford Taunus“, buvo iškviesta specialios paskirties gaisrininkų automobilis „Mercedes“. Specialios įrangos neteko panaudoti, tačiau automobilyje buvęs gydytojas suteikė pirmąją medicininę pagalbą, nuvežė sužeistuosius į ligoninę. Avarijos metu vienas žmogus žuvo, penki sužeisti.

„L.R.“

Radiacijos židiniai Zokniuose

„Spėjame, jog tai - fosforas, kuris buvo naudojamas lėktuvų prietaisų skyduose. Nebereikalingi skydai, matyt, buvo išmetami. O kai daug tokių medžiagų vienoje vietoje, labai didelė koncentracija“ - taip apie radinį Zoknių aerodromo lėktuvų remonto įmonės teritorijoje sakė Šiaulių miesto Civilinės saugos sektoriaus vedėjas Antanas Badauga. Tie trys rastieji radiacijos židiniai nedideli: vienas - vieno, kiti - dviejų metrų skersmens. O iš jų sklindantis net 40 kartų didesnis nei leidžia normos radioaktyvumas jau už 3 metrų nepavojingas.

Vilniuje, Aplinkos apsaugos departamento radiologinėje laboratorijoje, ištyrus mėginius, paaiškėjo, jog tai - radis 226, labai pavojinga, stipriai radiotoksiška medžiaga. Jos skilimo trukmė - 1601 metai. Tad ir tų trijų rastųjų židinių nepavojingumas tik tariamas.

-Todėl ir iškvietėme iš Rygos Rusijos kariuomenės Baltijos šalyse atstovus, pasakė Aplinkos apsaugos departamento Šiaulių regiono agentūros direktorius Juozas Ambrasas. Užkrėstasis gruntas bus dedamas į kontenerius, jį išveš į radiacinių medžiagų kapinyną prie Peterburgo.

Kaip giliai tas gruntas užterštas, paaiškės kasant. Bus kasama ir kiekvienas naujas sluoksnis matuojamas. Nutarta neatidėlioti ir tolesnių paieškų. Milžiniškos aerodromo teritorijos paslapčių aiškinti atvažiuoja grupė specialistų iš sostinės, Aplinkos apsaugos departamento radiologinės laboratorijos. Jiems talkins Higienos centro ir Civilinės saugos darbuotojai. Daugiausia dėmesio bus skiriama lėktuvų remonto įmonės teritorijai. Naujų radiacinių židinių tikimybė nemaža.

Leonas Peleckis („L.A.“)

Ir taip būna...

Steve DeSouza, rašytojas humoristas, pasakoja, kaip Giordano, Feinberg ir Polanski pėsti keliavo per dykumą. Sutiko juos pravažiuojantis policininkas. Jam parūpo pasikalbėti, pasiteirauti apie jų tempiamą keistą bagažą. Giordano nešėsi nedidelę vonią su vandeniu, ir policininkas paklausė, kodėl. Atsakė jam įtalas:

- Kai pasidaro nepakenčiamai karšta, aš įmerkiau veidą į vandenį ir vėl galiu keliauti toliau.

Žydelis nešėsi, tempė ant pečių

seifą ir policininkui paaiškino:

- Man irgi pasidaro nepakenčiamai karšta. Tada iš seifo išimu dolerį, duodu italui, - o tas šlapia nosine nušluosto mano veidą, ir vėl galiu keliauti.

Lenkas persikreipęs nešė 1938 metų vodelio Dodge duris.

- Ar tos durys kiek padeda gintis nuo karščio, pridengia saulę? - pasiteiravo policininkas.

- Ir dar kaip. Kai būna labai karšta ir tvanku, kad papūstų vėjelis, nuleidžiu durų lango stiklą.

■ RASOTE TESTAMENTĄ?, Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“! Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šiaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aidams“!